

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 4/julij 2021

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih in OŠ se zaključuje. Veseli smo, da se je vseslovenskega projekta udeležilo več kot **100.000 otrok** in skoraj **6.000 učiteljev** in vzgojiteljev! V tokratnem, zadnjem novičniku si preberite, kako so načrtovali in izvajali aktivnosti v vrtcih v turbulentnem šolskem letu 2020/21, saj so morale vzgojiteljice poleg osnovnih izzivov projekta, kot je na primer prepričati starše, da hodijo z otroki v vrtec peš, žonglirati še med zaprtjem vrtcev, nepredvidenimi karantenami ter drugimi zadalžitvami. Uspelo jim je, kljub temu, da so imeli na voljo zelo malo časa.

Veliko veselja pri prebiranju utrinkov iz vrtcev po vsej Sloveniji!

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

VRTEC PRESTRANEK IN BELI ZAJČEK

V letošnjem letu je vrtec Prestranek sodeloval v projektu Beli zajček. Vsaka skupina je izvajala dejavnosti na temo Trajnostne mobilnosti. Z Evropskim tednom mobilnosti so otroci v vrtec pripeljali svoja kolesa in z njimi premagovali poligon. Nato smo si z otroki ogledali prometne poti in znake, risali in razvrščali prometne znake, spoznavali okolico Prestranka, barvali zajčka, izdelovali mape za belega zajčka, prepoznavali zvoke v prometu, si ogledali izobraževalne video posnetke na temo prometa in se aktivno udeležili Jumicar – ja (vozili mini avtomobile). Kar je bilo pa najpomembnejše, v obdobju 14 dni smo označevali vsak dan našo pot do vrtca. Igro smo prilagodili glede na okoliščine, saj je večina otrok prihajala v vrtec z avtomobilom. Zato so vsi otroci vsak dan označevali s čim so prišli. Namreč imeli smo tri barve zajčkov. Z belim zajčkom smo krepili hojo, z rumenim zajčkom smo hiteli z avtom do vrtca ter z zelenim zajčkom krepili celo telo na kolesu ali skiroju.

Tako nas je Beli zajček povezal k sodelovanju in krepil naše znanje in telo v povezavi z naravo.

Vrtec Prestranek

Zapisa koordinatorka: Barbara Lenassi

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI ČEBELICAH

V Evropskem tednu mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra 2020, smo otroci iz skupine Čebelice izvajali dejavnost Beli zajček.

Za uvodno motivacijo smo otrokom prebrali zgodbo o belem zajčku, ki je zaradi številnih izpustov prevoznih sredstev dobil umazan kožušček. Da bi zajčku pomagali očistiti njegov kožušček, smo otroke povabili, da v vrtec namesto z avtomobilom, prihajajo s kolesi, peš ali s skiroji.

Otroci so bili nad idejo zelo navdušeni. Vsak otrok je izdelal svojega zajčka, mu narisal oči, nosek in brčice, izdelali pa smo tudi enega velikega zajčka, ki je krasil našo igralnico.

Vsako jutro so otroci komaj čakali, da bodo prilepili bel krogec na zajčkov kožušček in ga tako očistili. V vrtec so prihajali večinoma peš, nekaj otrok pa je prišlo tudi s kolesom in skirojem.

Otroci so bili zelo ponosni, ko jim je uspelo očistiti celega zajčka. Ob zaključku dejavnosti smo jim za nagrado podelili medalje – odsevnik. Ker pa večina otrok ni poznala kaj to odsevník je, smo nadaljevali tematiko in se z otroki pogovarjali tudi o varnosti v prometu. Spoznali smo, zakaj je dobro uporabljati odsevnik ter kdaj in čemu služi odsevní jopič, seznanili smo se s prehodom za pešce, se naučili, da moramo vedno pogledati na cesto, preden jo želimo prečkati (levo-desno-levo) in se prepričati, da ni nobenega avtomobila na cesti. Seznanili smo se tudi s prometnimi znaki in jih opazovali v okolici vrtca. Prav tako smo dali velik pomen uporabe čelade, ko se vozimo s kolesom.

Pogledali smo si tudi nekaj video vsebin s tematiko onesnaževanja okolja, ki se je otrok zelo dotaknila. Ob svetovnem dnevu Zemlje smo se z otroki pogovarjali, kdaj je

Zemlja vesela in kdaj žalostna (kaj Zemlji škodi in kaj Zemlji koristi). Otroci so spoznali, da izpušni plini prevoznih sredstev (in ostali odpadki) škodujejo tako Zemlji, kot živalim in tudi ljudem. Preko konkretnega nivoja smo otrokom z avtomobilčki prikazali, koliko več izpušnih plinov gre v zrak, če se vozimo vsak s svojim avtomobilom, in pa koliko manj bi zrak onesnaževali, če bi se vsi otroci skupaj v vrtec pripeljali z enim avtobusom.

Iz odpadnega materiala smo izdelali tudi svoj vlak, nad katerim so bili otroci zelo navdušeni. Skočili smo v vagončke, in vlak nas je popeljal na potep po vrtcu. Nad projektom smo bili zelo navdušeni, otroke je tematika zelo pritegnila, zelo radi so sodelovali v dejavnostih, ki so bile povezane s trajnostno mobilnostjo. Projekt Trajnostna mobilnost pozdravljamo in v prihodnjem letu zagotovo ponovno sodelujemo v njem.

VVE pri Osnovni šoli Rudolfa Ukoviča Podgrad

Zapisa koordinatorka: Tadeja Kerzner

NOVIČKA

Projekta Beli zajček smo se udeležili otroci iz vrtca Pivka, skupina Gumbki in Gosenice, starost otrok 5-6 let. V mesecu aprilu smo dva tedna (12.4. – 23.4.2021) namenili igri Beli zajček. Cilj je očistiti zajčkov kožušček, ki je umazan, siv. S pomočjo belih krogcev bo tako postal zajček bel, čist. Namen igre je otroke in starše spodbuditi, da prihajajo in odhajajo v vrtec na čim bolj trajnosten način: peš, s kolesom, s skirojem, z rolarji, ... Vsak dan, ko se zberemo v jutranjem krogu, se pogovorimo, kako so otroci prišli, odšli iz vrtca. Bel krogcec prilepijo tisti otroci, ki se v vrtec niso pripeljali z avtomobilom ali se iz pred vrtca niso odpeljali z avtomobilom. V skupini Gosenice so se pogovarjali, kako pridejo otroci v vrtec in kako bi otroci želeli priti v vrtec. Prebrali so zgodbo o Belih zajčkih. Pogovarjali so se o varnih ulicah in si tako ogledali sliko, na kateri je veliko avtomobilov in otroci so ugotovili, da če je veliko avtomobilov je tudi okolje bolj onesnaženo in bi ljudem predlagali, da se vozijo z avtobusom. Nato so risali varne ulice. Spoznavali so prometne znake in se igrali igrico "Migetajoči znaki"- za vsak prepoznan znak so otroci naredili določen gib. V skupini Gumbki, se je igra Beli zajček ravno tako začela, najprej s pogovorom o varnosti v prometu, aktivni mobilnosti, prevoznih sredstvih, ... Otroci so risali svojo pot v vrtec in si prebrali zgodbo o Belih zajčkih. Utrdili so znanje o mobilnosti z ugankami, rimami in se sprehodili v okolico vrtca, kot pešci v prometu. Bili so zbrani in previdni. Utrjevali so prometne znake in se za določen znak dogovorili, kakšen gib bodo naredili, ko so ga bodo na sprehodu opazili. Bili so mali detektivi in na sprehodu opazovali pravilno, napačno vedenje osebnih avtomobilov.

Otroci so postali motivirani za nepravilno ravnanje svojih staršev. Spoznali so, da promet onesnažuje okolico vrtca. Spoznali so rastline - lišaje, ki povedo, kako onesnažen je zrak. Odšli so v gozd in primerjali drevesa. Zajčki bodo kmalu beli in čisti.

Otroci, ki so sproščeni in samozavestni ter se počutijo varno, so bolj pripravljeni na učenje. Ko skrbimo za njihovo dobro počutje in zagotavljamo vključenost, utiramo pot za razvoj njihovih kompetenc, pravita belgijska raziskovalca F. Leavers in B. Declercq.

OŠ Pivka, enota vrtec Mavrica

Zapisa koordinatorka: Barbara Tomšič Prelec

NOVIČKA

V projekt Trajnostna mobilnost sta se v naše vrtcu prijavili dve skupini. Skupina »KRTKI« starost otrok od 4 do 5 let in skupina »LEVČKI«, katero obiskujejo predšolski otroci. Obe vzgojiteljici sva se povezali in zasnovali potek projekta. Pri tem sva si pustili odprte poti, da sva projekt izvajali glede na interes otrok. Dogovorili sva se, da bo ozaveščanje o trajnostni mobilnosti v najinih skupinah prisotno skozi celotno šolsko leto. V mesecu aprilu pa sva se osredotočili na izvajanje igre »Beli zajček«. Igra je otroke zelo pritegnila, zanj so bili zelo motivirani. Mlajši otroci so si ogledali predstavo o belih zajčkih s pomočjo gledališča Kamišibaj, starejši pa so poslušali pripovedovanje s pomočjo lutk. Starejši otroci so si bele zajčke, sami pripravili. Obrisali so šablono, jih ostrigli in jim narisali podrobnosti. Nato smo se vsak dan v času trajanja akcije dobili v jutranjem krogu, kjer so sami zalepili bel krogcec na zajčka. Zelo zanimivo je bilo opazovati otroke kako svoje starše motivirajo za prihod na trajnosten način in kako so se z veseljem pohvalili v skupini, ko so tako prišli v vrtec.

Tudi starši so z veseljem sodelovali in se držali dogovorjenega. Ker pa je naš vrtec obsega tudi vasi, ki so oddaljene več kilometrov, sva z vzgojiteljico na obvestilo za starše zapisali tudi parkirišča v mestu, kjer so lahko pustili avto in prehodili določen del peš.

Pred samo igro smo v obeh skupinah izvajali različne dejavnosti. Pogovarjali smo se o prevoznih sredstvih, o onesnaževanju narave, o slabih navadah ljudi. Starejši otroci so narisali svojo pot v vrtec, šteli avtomobile in iskali možnosti za svojo idelano ulico, spoznavali prometne znake ter risali prevozna sredstev. Mlajši otroci pa so na skupnem zemljevidu označili svojo pot v vrtec, spoznavali različna prevozna sredstva, se igrali igrico »Avtobus«, iskali lišaje na drevesih in spoznavali prometne znake.

Projekt smo zaključili na prav poseben način, saj so otroci opravili svoj »prvi mini kolesarski izpit«, na katerem so dobili svojo izkaznico.

Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica

Zapisa koordinatorka: Mojca Vičič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU POSTOJNA

V vrtcu Postojna smo se letos prvič priključili projektu Trajnostna mobilnost – Beli zajček. V projekt se je vključilo sedem skupin. Tri skupine otrok, starih od štiri do pet let, in štiri skupine otrok, starih od pet do šest let. Vse strokovne delavke, vključene v projekt, smo se v začetku septembra dogovorile in načrtovale dejavnost kot motivacijo in uvod v sam projekt. V tednu mobilnosti smo se vključili v dejavnosti na osrednjem trgu, kjer so otroci spoznavali prometne znake in pomen varnosti v cestnem prometu. V dogovoru z organizatorji dejavnosti smo pripravili vprašanja, primerna starosti otrok, in izvedli kviz. Nagrada za pravilne odgovore je bila lutka Belega zajčka, ki so jo dobili otroci (vsaka skupina je dobila eno lutko). Lutko smo zašile strokovne delavke. Beli zajček nas spremlja na sprehodih, služi kot motivacijsko sredstvo pri branju, pogovoru ter pri dejavnostih, kjer je potrebne veliko otroške domišljije.

Otroci so pred igro Beli zajček s pomočjo namigov (skriti zaklad) spoznali zgodbo o Belem zajčku, ki smo jim jo predstavile strokovne delavke. Nato smo se pogovorili o vsebini, ki je bila primerna motivacija v igro. Druga pozitivna motivacija pa so bili naši zajčki (lutke), ki smo jih morali ohraniti čiste in bele.

V okolici vrtca imamo veliko možnosti za spoznavanje narave in igro v gozdnem okolju. Zato smo vse leto spodbujali pozitiven odnos do narave in skrbi za čisto okolje.

Izvedli smo kolesarsko dopoldne in spoznali, kaj vse potrebujemo za varno vožnjo na kolesu in skiroju. Na sprehodu smo opazovali prometne znake ter se pogovarjali o varni hoji v prometu. Semafor smo spoznavali z gibalno igro in deklamacijo Semafor. Izdelali smo igralno podlogo – glavna cesta in krožišča –, veliko smo likovno ustvarjali ter pripravili lutkovno predstavo.

Preprost kartografski prikaz s svojimi idejami za izboljšavo poti do vrtca smo predali županu. Povabili smo ga v enoto in mu predstavili predloge, ki bi nam olajšali dostop do vrtca (prehod za pešce) ter shranjevanje koles, skirojev ... (kolesarnica).

Odziv otrok je bil pozitiven. Nad »drugačnimi« prihodi so bili navdušeni in povedali so, da v vrtec še vedno želijo hoditi peš oziroma s skirojem.

Vrtec Postojna

Strokovne delavke vrtca Postojna

